GŁOS NARODU

WYD. WIECZORNE

WTOREK

12 LISTOPADA 1918

NR. 255.—R. XXVI.

CENA Nru: W KRAKOWIE i na prowincyi 20 h., Wydanie całodzienne na prowincyi i w okup. austr. 50 h., Wydanie całodzienne w okup. niemieckiej 32 fen.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	W Austro-Węgrz. i Ziem. okup. 1-razowa przes.	W Austro-Węgrz. i Ziem. okup. 2-razowa przes.	Za Granicą, w Niemczech i Ziemiach przez Niemcy okupow.	Przedpłata zniżona dla Nauczycielstwa Ludowego
Miesięcznie	K 9·—	K 7·50	K 9·—	K 10·—	K 11·—	K 7·50
Kwartalnie	„ 27·—	„ 22·50	„ 27·—	„ 30·—	„ 33·—	„ 22.50
Półrocznie	„ 54·—	„ 45·—	„ 54·—	„ 60·—	„ 66·—	„ 45·—
Rocznie	„ 108·—	„ 90·—	„ 108·—	„ 120·—	„ 132·—	„ 90·—

Zamawiać „Głos Narodu" można we wszystkich urzędach pocztowych Austro-Węgier, Polski i Niemiec, we wszystkich agencyach dzienników i bezpośrednio w administracyi. (W Okupacyi niemieckiej wolno jedynie prenumerować za pośrednictwem urzędów pocztowych). — Wpłaty można uskuteczniać przekazami pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (Konto Nr. 28.993), przez Bank krajowy i w Administracyi Wydawnictwa.

REDAKCYA I ADMINISTRACYA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11. — DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 35.
Telefon Redakcyi Nr. 190. — Telefon Administracyi i Drukarni Nr. 3344. — Listów niedostatecznie opłaconych nie przyjmuje się. —
Prosimy uprzejmie o adresowanie wszystkich listów, dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do Administracyi Wydawnictwa.

CENY OGŁOSZEŃ

Zwyczajne (za wiersz nonp. lub jego miejsce)	K —·40
układ tabelaryczny	„ —·60
Nadesłane (za wiersz nonp.)	„ 1·50
Nekrologi „ „	„ 1·50
Komunikaty (po kronice)	„ 2·50
Paski (2 i 3 stronica)	„ 25·—
1/2 Paski poprzeczne	„ 10·—
Załączniki, prospekty itd. dla prenum. miejscow. i zamiejsc. za 100 egz.	„ 8·—

Odezwa Piłsudskiego.

Warszawa. P. A. T. J. Piłsudski ogłasza dziś następującą odezwę:

Rada Regencyjna zwróciła się do mnie dnia 11 b. m. z prośbą o podjęcie się utworzenia rządu narodowego, w którego ręce gotowa jest złożyć swoją władzę. Porozumiałem się również z tymczasowym rządem ludowej republiki w Lublinie i postanowiłem wezwać przedstawicieli stronnictw celem poznania ich zapatrywania na tę sprawę.

Warszawa, dnia 18 listopada 1918 r.

Józef Piłsudski.

Druga odezwa Piłsudskiego odnosi się do zachowania spokoju przy opuszczaniu kraju przez władze okupacyjne.

Rokowania w Warszawie.

Warszawa. P. A. T. Po konferencyi z Radą Regencyjną Piłsudski naradzał się z szeregiem wojskowych, poczem późnym wieczorem był na konferencyi stronnictw demokratycznych. „Kuryer Warszawski" donosi, że Piłsudski przystępuje dziś do tworzenia rządu narodowego. W tej sprawie wejdzie w porozumienie ze wszystkiemi stronnictwami wszystkich dzielnic polskich. Po przeprowadzonych pertraktacyach, co jak przypuszczają potrwa ze 3 dni, nastąpią ostateczne postanowienia w sprawie składu rządu narodowego. Dziś oczekują tu zarządzeń wojskowych Piłsudskiego.

Uwalnianie Warszawy.

Warszawa. P. B. K. Całą cytadelę przekazano wczoraj w południe władzom wojskowym polskim. W cytadeli jest telegraf iskrowy zdatny do użytku. W cytadeli przejęto znaczną ilość amunicyi, karabinów maszynowych, armat, kilkaset wozów obozowych i t. d.

Warszawa. P. B. K. Wczoraj prokurator rządu okupacyjnego w Warszawie Skokowski zarządził natychmiastowe zwolnienie więźniów politycznych i administracyjnych ze wszystkich więzień w Warszawie oraz we wszystkich miastach byłej okupacyi niemieckiej.

Warszawa. P. B. K. W głównem skrzydle pałacu Paca urzędował wczoraj jeszcze najwyższy sąd niemiecki. Na żądanie prezesa polskiego sądu obwodowego sąd niemiecki wraz z dokumentami i kasą oddano żołnierzom polskim.

Warszawa. P. B. K. Polska krajowa kasa pożyczkowa przeszła wczoraj w ręce polskie. Marka polska pozostaje nadal monetą obiegową zgodnie z obowiązującymi przepisami o walucie.

Warszawa. P. B. K. Komendantem miasta Warszawy i okolicy zamianowany został przez szefa sztabu pułkownik Minkiewicz, który dziś wydał odezwę wzywającą do spokojnego zachowania się.

Warszawa. P. B. K. Dzień wczorajszy miał w Warszawie swoją fizyognomię na ogół zdecydowaną. Przejmowanie władz odbywało się pomyślnie, z rzadka tylko doszło z obu stron do ekscesów, co wywołało w kilku miejscach strzelaninę. Tłum na ogół zachowywał się dosyć spokojnie i okazywał posłuch władzy, co ułatwiło ogromnie utrzymanie porządku. Tam gdzie były próby bolszewizmu w tym kierunku, zostały zduszone w zarodku, najczęściej przez samą publiczność.

Objęcie kolei.

Warszawa. P. B. K. Dziś o godz. 10 rano z dworca warszawsko-wiedeńskiego wyruszył pociąg wiozący urzędników i funkcyonaryuszy kolejowych polskich na ich miejsca służbowe.

W byłej IV-tej niemieckiej dyrekcyi kolejowej w Warszawie znalazły władze polskie kolejowe kilka milionów marek.

Ruch pasażerski będzie się mógł na kolejach rozpocząć za 2 do 3 dni. Komunikacya na wschód będzie doprowadzoną do terenów wątpliwych, których przynależność terytoryalna nie jest ustalona. Na obszary te pociągi będą mogły wjeżdżać jedynie pod osłoną wojskową.

Na kolejach byłej okupacyi niemieckiej zostaje chwilowo część personalu niemieckiego jedynie po to, aby wprowadzić polskich urzędników i obznajomić ich z urzędowaniem. Dzieje się to na życzenie władz polskich.

Beseler w pułapce.

Z Warszawy donoszą, iż rada żołnierska, która obsadziła dworzec, cofnęła z drogi gen. Beselera i nie pozwoliła mu wyjechać. Żaden oficer niemiecki nie może wyjechać z Warszawy bez zezwolenia Rad żołnierskich.

Zjazd posłów polskich w Poznaniu.

Poznań. Prezesowie berlińskich kół polskich poselskich, pp. Władysław Seyda i Dr Ludwik Mizerski, zwołali na poniedziałek, dn. 11 listopada b. r. zjazd posłów polskich do Bazaru w Poznaniu. Zjazd rozpoczął się o godz. 3 popoł.

Objęcie sądownictwa na Śląsku Cieszyńsk.

Kraków. Na zaproszenie Rady narodowej Śląska Cieszyńskiego i po porozumieniu z departamentem sprawiedliwości P. K. L., wyjechał dziś rano prezydent sądu wyższego w Krakowie p. Wolter do Cieszyna dla objęcia zarządu nad sądownictwem na Śląsku Cieszyńskim. W zakres władzy prezydenta Woltera wejdą więc Sąd obwodowy i sąd powiatowy w Cieszynie i sądy powiatowe Cieszyn, Bielsk, Bogumin, Frysztat, Jabłonków, Skoczów i Strumień.

Sprawa rokowań z Ukraińcami.

Ostatnie pełne posiedzenia P. K. L. poświęcone były sytuacyi jaka się wytworzyła w Przemyślu i Lwowie z powodu zbrojnych zatargów obu narodowości. Z powziętych uchwał możemy przytoczyć co następuje:

„Już poprzednio wydelegowała P. K. L. zastępców do pertraktacyi z Ukraińcami o rozejm. Uchwałę tę ponowiono. Zastępcami są posł. Grzędziński, Liebermann, Rychlik i hr. Skarbek. Postanowiono, że przedstawiciele ci wyślą natychmiast parlamentarzy do Przemyśla i Lwowa celem bezzwłocznego ponownego podjęcia układów. Rokowania te mają się odbywać możliwie przy współudziale reprezentantów polskich miast Lwowa i Przemyśla, po jednym z każdego ze stronnictw, reprezentowanych w P. K. L. Tych samych delegatów ustanowiono komisarzami politycznymi, jako polityczną instancyą dla komend wojskowych i umieszczonych na wschód od Sanu".

Szkoda, że uchwała P. K. L. nie wyjawia, czy Ukraińcy zwrócili się do P. K. L. z propozycyą rokowań i czy wogóle chcą rokować.

Delegat „Narodnego Vyboru" w Krakowie.

Dzisiaj przybył do Krakowa podpułkownik Juliusz Hajek, delegat Narodnego Vyboru z Pragi, celem porozumienia się z P. K. L. w sprawach domobilizacyi i aprowizacyjnych. — Podpułkownik Hajek przeprowadzi rokowania z naczelnikami poszczególnych Wydziałów i wojskowością.

Zarządzenia administracyjne P. K. L.

Wojenne rozporządzenia gospodarcze, wydane przez b. rząd austryacki, w szczególności dotyczące produkcyi obrotu i konsumcyi, obowiązują nadal, dopóki i o ile szczegółowemi zarządzeniami P. K. L. lub rządu polskiego nie zostaną uchylone.

Władze administracyjne sprawują nadal agendy z tych rozporządzeń wynikające, urzędują również nadal w tym samym zakresie specyalne organizacye krajowe, temi rozporządzeniami powołane do życia. Agendy władz centralnych oraz władz i central poza galicyjskich objęły na razie odpowiednie Wydziały P. K. L. dla całego obszaru polskiego, wyłączonego ze związku Austro-Węgier.

Aż do czasu reaktywowania władz i urzędów, mających siedzibę we Lwowie urzędują Wydziały P. K. L. również w zakresie kompetencyi tych władz i urzędów.

Konstytuanta czeska.

Wiedeń. Z Pragi donoszą: Zgromadzenie narodowe wyznaczone pierwotnie na dziś 12 b. m. które się miało ogłosić konstytuantą, zostało odroczone do czwartku dla umożliwienia przybycia delegatów słowackich. Konstytuanta będzie liczyć 220 członków.

13-milionowe państwo czeskie.

Wiedeń. „Slaw. Korrespondenz" donosi, że państwo czesko-słowackie będzie obejmowało oprócz Czech, Moraw i Śląska (opawskiego) 18 słowackich komitatów o powierzchni 142.000 km. kwadratowych i będzie liczyć 13 milionów mieszkańców. Sieć kolejowa wynosi na tej przestrzeni prawie 10.000 km.

Węgrzy grożą Czechom wojną.

Budapeszt. B. kor. Rząd wydał odezwę, donoszącą, że uzbrojone wojska czesko-słowackie przekroczyły zachodnią granicę Węgier i zbliżają się do Preszburga (Wilsonowa). Węgry nie znajdują się na stopie wojennej z państwem czesko-słowackiem, przeciwnie, chcą z republiką czeską żyć w stosunkach przyjacielskich — tak samo ze Słowakami — jednak rozstrzygnięcie pozostawiają ogólnej konferencyi pokojowej. Nie ma więc powodu do zbrojnego atakowania Węgier; dlatego rząd węgierski protestuje przeciw temu atakowi i uchwalił bronić z bronią w ręku granic kraju przeciwko wszelkiemu atakowi.

Ekscesy antyżydowskie wśród Niemców austr.

Żydowski „Nowy Dziennik" omawiając ekscesy antyżydowskie w granicach b. Austro-Węgrzech tak donosi:

„W niemieckiej części Czech przyszło do zorganizowanych ekscesów antyżydowskich, z Wiednia i Śląska natomiast wydala się uchodźców. Smutne też są relacye z krajów słowackich".

Niemieckie bajdy o rewolucyi we Francyi.

Wiedeń. Pisma niemieckie Rzeszy i wiedeńskie wysilają się na puszczanie rozmaitych wiadomości o rzekomych rozruchach we Francyi. W tej formie pocieszają się Niemcy, starając się wmówić w zaeptany hakatyzm, że i tam w zwycięskiej koalicyi jest bezład i zamieszanie. Tak więc jak na komendę głoszą Hamburgi, Berliny, Wiednie i Bremy, że Clemenceau już jest uwięziony przez „francuskich bolszewików", że Foch złożony został z naczelnej komendy, że Paryż jest już w rękach band, podobnych jakie grasują w Niemczech, że Poincare został wydalony z Francyi itd. itd.

Wartość niemieckich bajek jest przejrzysta i stylem swoim i szczegółami przypomina znakomicie wzory, jakie wprowadził był kiedyś w użycie p. komisarz sowiecki dla „spraw zagranicznych Europy środkowej", Radek-Sobelsohn. Rolę p. komisarza od wiadomości objął, jak się okazuje, tak wytrawny bolszewik niemiecki, jakim jest... b. sekretarz rządu berlińskiego, admirał v. Hintze. „Fremdenblatt" wiedeński ogłasza mianowicie depeszę p. Hintzego z głównej kwatery niemieckiej, w której tenże twierdzi, że za frontem francuskim stosunki mają być takie same jak w Niemczech. Wywodzi też p. Hintze, że „z poszczególnych miejscowości donoszą, że także we flocie angielskiej załoga zagarnęła władzę". Jako ostrożny dyplomata dodaje p. admirał, że „faktów tych nie można jednak stwierdzić".

Pocieszają się więc bolszewicy niemieccy wraz ze swymi admirałami, jak mogą. Przykładem co warte są ich doniesienia może być jeden chociaż fakt, że wiadomości ich o rzekomem brataniu się wojsk koalicyi z Niemcami na froncie została już nawet przez komendę niemiecką zdementowana.

Przed wydaniem kolei niemieckich.

Berlin. „Berl. Tgb." pisze: Wobec punktu 7 warunków zawieszenia broni, w którym koalicya żąda wydania 150.000 wagonów i 5000 lokomotyw, warto przypomnieć, jakim materyałem Niemcy rozporządzają. Ogólny stan niemieckiej administracyi kolejowej wynosi 800.000 wagonów i 35.000 lokomotyw. Należy jednak uwzględnić, że pewna część tego materyału znajduje się na obsadzonych obszarach Rosyi, Austro-Węgier i na Bałkanie, a więc w większej części nie możemy nim rozporządzać.

DEMOBILIZACYA B. ARMII AUSTRYACKIEJ

Insbruk. B. kor. Wysyłka powrotna wojsk dokonuje się gładko. Dzienniki donoszą, że Włosi zorganizowali wysyłkę w ten sposób, iż w dolinie zatrzymali około 300.000 ludzi, by uniknąć zaporu na kolejach. Włosi obsadzili Brixen i Franzensfeste. Maszerują dalej ku przełęczy Brenner.

Bawarczycy opuścili Tyrol.

Na Spiszu.

Z Nowego Targu donoszą nam w dalszym ciągu o przebiegu ostatnich przeobrażeń na Spiszu:

W Lechnicy na Spiszu, tuż przy granicy małopolskiej, objęły polskie patrole w opiekę składy drzewa i tartak wojskowy, stojący od paru dni bez straży, aby nie dopuścić do ich rozgrabienia.

Jak doniesiono Komisaryatowi P. K. L. pod dniem 7 b. m. na Spiszu otrzymują obecnie żandarmi madziarscy potrójną płacę i nagrodę za ściganie działaczy polskich i słowackich. — Posterunki graniczne wzmocniono. Wśród ludności panuje podniecenie. I tu oświadczają się górale za Polską, a tylko z obawy przed represyami, dotąd głośno tego nie wypowiedzieli. Usposobienie ludu jest jak najlepsze. Węgierscy agitatorowie — mimo obietnic równouprawnienia — nie mają tu szczęścia.

Wspomnieć trzeba i o nielicznych już dziś niemieckich spiskich Sasach mieszkających w Kieżmarku, Lubicy, Smokowcach czyli Szmeksie i paru okolicznych wioskach. Oddawna są skazani na wymarcie, np. taki Kieżmark i Lubica są już w jednej trzeciej polskiemi, Lewocza, Spiska Sebota, Nowa wieś spiska czyli Iglo ulega gwałtownemu słowaczeniu. Oparci o Madziarów jako tako się trzymali przy swej narodowości, obecnie panuje wśród nich przygnębienie. Dotąd nie wypowiedzieli się jeszcze. Z prywatnych rozmów wynika, że stopniowo zdają sobie sprawę z niemożliwości współżycia z Madziarami, od których dzieli ich wał słowacki. Głośno wprawdzie opowiadają się za Madziarami, ale oswajają się już z myślą wyboru między Polakami, mającymi tu historyczne prawa, a Słowakami. Grozi im podział etnograficznego ich obszaru między Polaków i Czechosłowaków, gdyż wpływ polski i polska kolonizacya, usuwająca Sasów idzie od północy i sięga na linię tuż na południe od Kieżmarku, Lubicy i na Szmeks, zaś od tej linii od południa ulegają niemieccy osadnicy wpływowi Słowaków i szybkiemu słowaczeniu. Niemcy przypuszczają, że Polacy godząc się ze Słowakami odrazu zrezygnują z historycznych pretensyi do Nowej wsi spiskiej, Popradu, Wielkiej (Felka), Spiskiej Soboty, Podegrodzia itd., jako miasteczek mocno zesłowaczonych i leżących w otoczeniu osad czysto słowackich lub będących na drodze do zupełnego zesłowaczenia, w zamian za ustalenie linii od jeziora Szczyrbskiego przez Lubicę do granicy szaryskiej. Tak kombinują w prywatnych rozmowach niedobitki niemieckie.

* * *

Informacye o Orawie i Spiszu, przesłane nam z kompetentnych źródeł polskich z Nowego Targu, odbiegają więc dość niedwuznacznie od wiadomości podanych przez pewne pismo, któremu, jak widać, zależało więcej na reklamowaniu osób, niż na prawdzie w tak ważnych sprawach.

Dalsze głosy z Orawy.

(Korespondencya „Głosu Narodu")

Jabłonka, 8 listopada.

Manifestacyjne oświadczenie się Jabłonki za Polską pociągnęło całą okolicę za sobą. Ks. Ferdynand Machay i ks. Antoni Sikora wybrali się 7-go w podróż agitacyjną do ostatnich polskich wsi. Bez żołnierzy i karabinów, bez najmniejszego środka przymusowego. Tłumnie zgromadzona ludność Orawki i Podwilka niecierpliwie czekała pytania mówców: „Chcecie przynależeć do państwa czesko-słowackiego, albo do Polski"? Wszyscy oświadczyli się za Polską. Ani jednego głosu nie było przeciw. — W Zubrzycy górnej i dolnej ks. proboszcz (Słowak) naszych księży Polaków tak przywitał: „Moi parafianie są wszyscy za Polską. Tu nie potrzebna żadna agitacya". Wszędzie wybrano delegatów do Rady Narodowej polskiej na Górnej Orawie i stworzono milicyę.

Na polskiej Orawie panuje ogólne zadowolenie z powodu przyłączenia do zjednoczonej Ojczyzny. Orawiacy spodziewają się, że Polska przyjdzie im dziś z pomocą w dostarczeniu niektórych produktów spożywczych.

Granica polsko-słowacka.

Towarzystwo Tatrzańskie powołało, jak donieśliśmy, osobną Komisyę, która ma przysposobić dla Rządu polskiego materyał dowodowy w sprawie granicy polskiej w żupaństwach trenczyńskiem, orawskiem i spiskiem. W skład tej komisyi wchodzą znawcy: dr. Stanisław Eliasz Radzikowski, dr. Ludomir Sawicki, dr. Władysław Semkowicz i Roman Zawiliński.

Komisya opracowuje szczegółową mapę okolic, których przyłączenie do Polski jest uprawnione ze względów historycznych i etnograficznych. Do nich należą okrąg Czacki na południe od przełęczy Jabłonkowskiej, łączący się ze Śląskiem Cieszyńskim, górna Orawa na południe od Babiej Góry łączącą się z Podhalem nowotarskiem, w końcu Spisz polski, który obejmuje dorzecze Białki i Dunajca na prawym brzegu obu tych rzek, oraz dorzecze Popradu z jego źródłami w Tatrach.

Z dotychczasowych prac komisyi nadzwyczajnej doniosłości jest wydobycie nieznanej dotąd wiadomości, że górna Orawa należała do Polski i że Komora graniczna znajdowała się w Twardoszynie.

KRONIKA.

NOWY ARCHIPRESBYTER INFUŁAT KOŚCIOŁA N. MARYI P. W KRAKOWIE. Na stanowisko Archipresbytera Infułata kościoła N. Maryi P. w Krakowie, opróżnione wskutek śmierci ś. p. Ks. Arcybiskupa Symona, został w tych dniach kanonicznie instytuowany Ks. Dr. Czesław Wądolny, prałat domowy Jego Świątobl., dotychczasowy Scholastyk kapituły katedralnej na Wawelu.

Jak nam donoszą, installacya nowego Archipresbytera Infułata ma się odbyć w najbliższą niedzielę 17 b. m. o godzinie 10-tej rano, której dokona Książe Biskup Sapieha.

POLSKA POŻYCZKA PAŃSTWOWA. Dyrekcya Urzędu rozrachunku państwowego i strat wojennych Ministerstwa Skarbu w Warszawie przesłała dziś do rąk prezydyum miasta obwieszczenia w sprawie polskiej pożyczki państwowej, w której wziąć muszą udział wszystkie dzielnice polskie. Zapisy na polską pożyczkę państwową przyjmują w Krakowie: Bank galicyjski dla handlu i przemysłu i Bank oszczędnościowy.

Odnośne plakaty pojawią się na murach miasta.

WYJAZD DELEGATÓW DO WARSZAWY. Dzisiaj o godz. 4 po południu wyjeżdża z Krakowa reszta przedstawicieli stronnictw, wezwanych przez Radę Regencyjną do Warszawy. Dla użytku wyjeżdżających oddała Rada Regencyjna wagony Pullmanowskie.

O KWATERY DLA POLSKICH ŻOŁNIERZY. Sekcya kwaterunkowa Komisyi słuch. Uniw. Jag. wzywa wszystkich obywateli do ofiarowywania swoich wolnych mieszkań dla żołnierzy. Sprawa jest ważna i pilna, bo w najbliższym czasie przyjeżdżają do Krakowa żołnierze z Warszawy. Obowiązkiem więc każdego obywatela Polaka jest dać kwaterę tym, którzy dziś mają tak wielkie zadanie do spełnienia. — Zgłoszenia kwater przyjmuje sekcya codziennie od godziny 3—4 po południu w sali 41 Uniwersytetu Jagiellońskiego.

SPODZIEWANY SPADEK CEN. Gmina miasta Krakowa, jak się dowiadujemy, otrzymała ofertę na mięso mrożone argentyńskie; a również na inne artykuły zamorskie i nie zamorskie, jak: kawa, sery, czekolada i t. d. wpłynęły oferty firm importowych zagranicznych. Gdy pierwsze transporty nadejdą, ceny muszą spaść automatycznie, a tem samem przyjdzie na koniec wyzyskowi paskarskiemu.

Z RABUNKU NA FRONCIE WŁOSKIM. Policya aresztowała wczoraj dwóch jeńców rosyjskich, przy których znaleziono 76.000 koron. Przyznali się oni, że pieniądze te skradli na włoskim froncie w miasteczku, którego wskazać nie umieją, przy rabunku ogólnym jakiejś kasy wojskowej. W rabunku brały udział tłumy uciekających do domów żołnierzy. Pieniądze, odebrane jeńcom, zatrzymała dyrekcya policyi i przekaże je skarbowi polskiemu.

OJCIEC PRZECIW SYNOWI. Arc. Karol Stefan wystosował do redakcyi „Il. Kuryera codziennego" następujące pismo:

Odnośnie do kilku notatek Szanownego Pisma w sprawie mego najmłodszego syna Wilhelma, podaję do wiadomości, że będąc pełnoletnim i zupełnie samodzielnym syn mój występuje z własnej inicyatywy bez mojej wiedzy i woli. Ze sprawami poruszonemi w wspomnianych artykułach nic nie miałem i nie mam do czynienia.

Z wyrazami uszanowania i poważania

Arcyksiążę Karol Stefan.

STAN WYJĄTKOWY W LUBLINIE. Grupa cywilnych, lecz uzbrojonych mężczyzn dostała się w tych dniach do zamku lubelskiego pod pretekstem uwolnienia z więzienia więźniów politycznych. Wobec wydanej amnestyi więźniów politycznych na zamku nie było. Wówczas przybyli wypuścili z więzienia trzymanych tam za różne przestępstwa aresztowanych żołnierzy austryackich różnej narodowości, którzy natychmiast rzucili się na straż więzienną, rozbroili ją, poczem otworzyli cele i wypuścili na wolność wszystkich bandytów złodziei tam się znajdujących. Bandyci, a w tej liczbie 23 skazanych za mordy i rabunki przez sądy polskie, zabrawszy broń, zbiegli i ukryli się w mieście i okolicy.

Z powodu tego rodzaju ekscesów zaprowadzony został w Lublinie stan wyjątkowy.

UKRAIŃCY W LUBLINIE. Warszawski „Kuryer Polski" donosi, że austryackie oddziały wojskowe, narodowości ruskiej, wydały broń władzom polskim i zostaną odesłane do kraju.

WIEŚCI Z PROWINCYI. Lisko we czwartek zajęli Ukraińcy.

Brzozów. Jak nas informuje pos. Biały, w powiecie brzozowskim panuje spokój.

KOPIEC „WOLNOŚCI" W PŁOCKU. W „Kuryerze Płockim" poruszono myśl, aby z powodu niezwykle doniosłego czasu, jaki przeżywamy i niechybnej już prawie pewności odrodzenia państwa polskiego, wznieść w Płocku trwały pomnik, staropolskim zwyczajem usypując rękami Płoczczan — Kopiec Wolności.

POWRÓT UKRYTYCH DZWONÓW. Obronione i ukryte przez mieszczanki nowotarskie dzwony z kościoła parafialnego wydobyto ze skrytek i w dniach najbliższych będą one wprowadzone uroczyście do świątyni w Nowym Targu.

SPRZEDAŻ CESARSKICH PIWNIC. Jak donoszą „Pester-Lloydowi" z Wiednia, cesarskie piwnice win sprzedane zostały za dwanaście milionów koron.

Zawiadomienia i komunikaty.

TOW. LEK. KRAKOWSKIE urządza 13 b. m. o godz. 6 w domu własnym (ul. Radziwiłłowska l. 4) posiedzenie nadzwyczajne z dyskusyą na temat: „Najpilniejsze zadania polskiej administracyi sanitarnej w dobie obecnej". Referat główny wygłosi nacz. lek. miejski doc. Dr. Janiszewski.

Z TOW. SZTUK PIĘKNYCH. Nowa wystawa obrazów i rzeźb w Pałacu Sztuki przy pl. Szczepańskim l. 4 zainteresowała przedewszystkiem osobną salą, gdzie umieszczone są akwarele A. Augustynowicza, dalej dziełami: J. Fałata, Vl. Hofmanna, J. Bukowskiego, A. Gramatyki, K. Dunikowskiego, M. Dudka, St. Dudzieńca, St. Fabijańskiego, A. Karpińskiego, L. Misky'ego, M. Maciągowej, St. Ostrowskiego, A. Procajłowicza, H. Lustgartenowej, Pomianowskiego, K. Sichulskiego, Strojnowskiego, Fr. Turka, H. Uziembły, W. Zarzyckiego, W. Kisielewskiej, St. Klimowskiego, St. Pichora, A. Olesia, Glasnera i wielu innych.

WYSZKOLONE PIELĘGNIARKI. Sekcya pielęgniarek Pol. Stow. Czerw. Krzyża w Krakowie dysponuje większą ilością znakomicie wyszkolonych pielęgniarek, które czasowo może umieścić w domach prywatnych. Bliższa wiadomość w lokalu Sekcyi przy ul. Basztowej l. 6. II p.

CZESKA BESEDA W KRAKOWIE. Walne zgromadzenie konstytuujące w sobotę dnia 16-go listopada o godz. 7 wieczór w restauracyi J. Fimla, ulica Lubicz. Liczny udział rodaków pożądany.

Poduszki nieużywane, futro baranie, palto męskie, dziecinne, sukno do sprzedania

tylko od godziny 3—4 po południu, ulica św. Filipa 23. II. p. 6. 3405

Plakiety majolikowe ks. Józefa Poniatowskiego

ze zniszczonej podczas inwazyi rosyjskiej fabryki Lewickiego w Pacykowie sprzedaje Liga Pomocy przemysłowej Kraków, ul. Straszewskiego 28. 3401

MUNDURY

dla wojska polskiego

w najlepszem wykonaniu

oraz 3366

gatunki uniformowe

dostarcza po cenach najtańszych

POWSZECHNY ZAKŁAD UNIFORMOWY

Baćk i Fehl

Kraków, Podwale 5, telefon 3346.

Wielki wybór maciejówek.

Taczki okute

do robót ziemnych sprzedaje Liga Pomocy przemysłowej w Krakowie, ul. Straszewskiego 28. 3403

Kilimy, biurka, biblioteki i sypialnie

sprzedaje Liga Pomocy przemysłowej Kraków, ul. Straszewskiego 28. 3402

OZDOBY NA DRZEWKO

sprzedaje LIGA POMOCY PRZEMYSŁOWEJ Kraków, Straszewskiego 28. 3400

NASIENIE MARCHWI

do siewu jesiennego

i inne doborowe nasiona warzywne i ogrodowe

poleca 3217

Wojenna Centrala Handlowa

w Krakowie, przy ul. Sławkowskiej 1.

Sprzedam 108 morgów ziemi ornej

pierwszej klasy, o glebie najbogatszej, w Królestwie Polskiem, położonej o 7 kilometrów od stacyi Szczucin, po lewej stronie Wisły, przy szosie i kolejce konnej, bez budynków i inwentarzy, lecz z możnością nabycia budynków po rozparcelowanym folwarku. — Cena 500.000 koron; do kupna potrzebna połowa.

Jan Przeorski w Częstocicach poczta Ostrowiec, ziemia Radomska. 3356

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Franciszka Nowińskiego Spadkobiercy

Kraków, **Mikołajska 12.** — Filia **Grzegórzki** naprzeciw Coll. med.

urządza 3367

pogrzeby od najwspanialszych do najskromniejszych rzetelnie i ze ścisłą punktualnością.

Otwarcie Hotelu Narodowego.

Z dniem 10-go listopada b. r. **otwarta Restauracya w Hotelu Narodowym w Krakowie,** Poselska 22 poleca śniadania, obiady i kolacye oraz wszelkiego rodzaju trunki i zimne przekąski.

Równocześnie polecam **przejezdnym Hotel Narodowy przezemnie odnowiony.** — Przy hotelu mieści się stajnia i wozownia z oświetleniem elektrycznem.

Łaskawym względom publiczności poleca się 3378

ANTONI TABOR Kraków, Poselska 22.

Do wynajęcia zaraz

willa, 4 ubikacye, budynki gospodarcze, ogrodu około trzech morgów, dochód z sadu około 15.000 koron, na Zwierzyńcu, ulica Królowej Jadwigi 144, dwadzieścia minut fiakrem z rynku. Cena dzierżawy 11.000 K. Konie i bryczka do nabycia. 3384

Szmaty do czyszczenia maszyn

sprzedaje firma 3406

Jakób Better

Kraków, ulica Krakowska 49, telefon 1449.

Walne Zgromadzenie

członków „Domu Zdrowia" dla kapłanów w Zakopanem

odbędzie się

dnia 10-go grudnia b. r. w Tarnowie w domu prezesa o godz. 2 ewentualnie 3 popoł.

W Tarnowie, dnia 8 listopada 1918 r. 3411

Ks. J. Wątorek sekretarz. **Ks. Dr. J. Bernacki** prezes.

Maszyna do pisania

używana 3415

w dobrym stanie tanio na sprzedaż. Wiadomość w kancelaryi Karmelicka K. 15, I. p.

Do sprzedania MAŁY PIEC KAFLOWY

drobny węgiel i miał. 3416

Wiadomość w kancelaryi Karmelicka l. 15, I. p.

Pewna lokacya kapitału.

Główne wygrane łącznie

Lirów 100.000
Franków 200.000

przypadają na

losy włoskie czerwonego krzyża i na losy serbskie tytoniowe

6 ciągnień rocznie. Każdy los musi wygrać. Losy powyższe poleca się na spłaty miesięczne po K 10 z natychmiastowem wyłącznem prawem gry.

Główne wygrane

700.000 koron
300.000 „
200.000 „ 3351
100.000 „

itd. łącznie 64.000 wygranych w kwocie K 17,975.600 przypadają na losy

Loteryi klasowej.

Co drugi los wygrywa.

Ciągnienie I. klasy 11 i 12 grudnia 1918 roku. Cena losów: $^1/_1$ K 40, $^1/_2$ K 20, $^1/_4$ K 10, $^1/_8$ K 5. Sprzedaż Galicyjskich ziemskich listów zastawnych, zakupno pożyczki wojennej, jakoteż wszelkie transakcye bankowe przeprowadza

Dom bankowy i kantor Loteryi klasowej

Leopolda Brandstättera i Ski

Kraków, Karmelicka 10.

Korzystna sposobność!

Kawiarnia pierwszorzędna

bardzo dobrze prosperująca, z powodu stosunków familijnych 3382

zaraz do sprzedania.

Zgłoszenia listowne pod „Sposobność" do biura dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca Kraków, Jagiellońska 7.

PIECDZIESIAT PIEŚNI

na fortepian z podłożonym tekstem

zebrał

EDMUND WALTER.

Alary J.: „Cudzoziemiec". — **Barthels A.:** „Pod pantoflem", „Ideały", „Oj, ten Mazur!". — **Bizet G.:** „Habanera". — **Braga:** „Spiewka Neapolitańska", „Canzonetta Napolitana". — **Chopin Fr.:** „Zakochana", „Marzenie", „Pierścień", „Życzenie", „Moja pieszczotka". — **Coote C.:** „Moja Królowo!". — **Filippi F.:** „Czemu? . — **Flotow:** „Marta" (Wyjątek z Finału", „Marta" (Już wiosna wróciła). — **Gastaldon S.:** „Pieśń zakazana". — **Halevy:** „Żydówka" (Arya). — **Komorowski J.:** „Kalina", „Nowa miłość" — **Krebs C.:** „Do niej". — **Lubomirski K.:** „Nigdyż?". — **Moniuszko St.:** „Dumka", „Krakowiak", „Dwie zorze", „Grajek", „Gdyby rannem słonkiem", „Kozak", „Krakowiaczek", „Kum i kuma", „Pieśń wieczorna", „Pieśń wojenna", Pieśń z opery „Halka", „Piosenka żołnierza". (Z dramy: „Piękna kobieta"), „Prząśniczka", „Sokoły", „Tułaczka", „Wędrowna ptaszyna", „Złota rybka". — **Offenbach:** „Opowieści Hoffmana". — **Paladilhe E.:** „Przy mandolinie". — **Radwan A.:** „Kruk". **Reichardt Al.:** „O oczko me! o gwiazdko ma!". — **Schubert Fr.:** „Dziewczę i śmierć", „Serenada", „Wędrowiec", „Polna różyczka". — **Schumann R.:** „Nie ronię łez". — **Wagner R.:** „Tannhäuser". — **Wallace W.:** „Maritana".

Cena 12 koron. 2898

NAKŁAD KSIĘGARNI POLSKIEJ

BERNARDA POŁONIECKIEGO

we Lwowie.

Potrzebna osoba inteligentna

do pomocy pani domu na wieś pod Krakowem, znająca się na gospodarstwie domowem, chowie drobiu, trzody i mleczarstwie. Warunki według umowy. Wiadomość: Kraków, ulica Siemiradzkiego l. 5, parter na lewo. 3396

Języki: 3207

Angielski, Francuski, Niemiecki itd.

Początki, Konwersacya, Gramatyka, Korespondencya, Literatura. Lekcye osobne i zbiorowe od 10·— K miesięcznie.

Instytut Ansona

ul. Szewska 17.

Potrzebna zaraz

bona freblanka

do dwojga dzieci na wieś pod Kraków. Wiadomość ul. Siemiradzkiego l. 5. parter na lewo. 3395

Organista

egzaminowany, zwolniony z wojska, poszukuje posady. Zgłoszenia Stefan Kapała u Wojciecha Malca Mszana Dolna. 3387

Polska w kulturze powszechnej.

Dzieło zbiorowe. Dwa duże tomy.

Cena wraz z przesyłką **K 34·—.** 3413

Księgarnia D. E. Friedleina
Kraków, Rynek 17.

PODRĘCZNIKI NAUKOWE.

Bruner. **Zasady chemii** K 6·40
Brzozowski. **Wstęp do filozofii** K 3·—
Dziakiewicz. **Kanalizacya miast** K 7·50
Ingram. **Historya ekonomii politycznej** K 5·—
Langie. **Higiena wzroku** K 6·40
Loria. **Socyologia** K 3·—
Morris. **Sztuka, jej troski i nadzieje** K 3·—
Olszewski. **Rozwój malarstwa polskiego** K 4·—
Piasecki. **Zasady wychowania fizycznego**
Siemieński. **Album malarzy polsk.** K 15·—
Wartenberg. **Obrona metafizyki** K 6·—

Do cen powyższych dolicza się 10% dodatku. 3412

Księgarnia D. E. Friedleina
Kraków, Rynek 17.

Para trzewików

męskich

do sprzedania

Nr. 41—42, robota i materyał przedwojenne. Ul. Krowoderska 29, I. p. na prawo, oglądać można od 3—5 popoł. 3404

Księgarnia Nakładowa

Stanisława Goldmana

w Krakowie, Szewska 17, II. p.

poleca:

Samouczki „Argus"

umożliwiające w bardzo krótkim czasie praktyczne nauczenie się języków: niemiec., franc., ang. lub włoskiego, bez pomocy nauczyciela.

Cena K 11·40 za kurs I. lub II. Opracowanie ludowe K 5·40.

Słowniki

niemiecko polski i polsko-niemiecki, francusko-polski i polsko-francuski itd. po **K 9·—, 15·80** itd.

Rozmówki

polsko-niemieckie, polsko-francuskie itd. po **K 1·20, 2·40, 4·30, 6·80** itd.

Za przesyłkę liczy się 50 hal.

Prospekty A i B wysyła się bezpłatnie. 3296

Strzelba

lankasler 16, nowa, znakomita, do sprzedania. Reflektuję na zamożnych, plac Dominikański 1, III. p., drzwi Nr. 2. 3410

Pokoju umeblowanego

z opałem, światłem i dobrem utrzymaniem poszukuje Kalitowska, Związek Pracy Polskich Kobiet Kraków, Bracka 8. 3417

BOGARODZICA MARYA

w Nazaret 2945

I NA JASNEJ GÓRZE

Jej Żywot, Pomnik Jej Cnót i Cudów opisał

X. Winc. Plebankiewicz.

2 tomy z przesyłką K 14.

Księgarnia D. E. Friedleina
Kraków, Rynek 17.

Zakupię największą ilość jabłek, orzechów.

Kraków, Lubicz 40. 3331

Adwent.

Bardzo piękne rozmyślania na każdy dzień Adwentu, oprawne miękko w płótno, wysyła Księgarnia katolicka Dra Miłkowskiego w Krakowie po otrzymaniu K 2·60 przekazem. 3423

Starszy nauczyciel

przyjmie administracyę kamienicy. Zgłoszenia w Adm. „Gł. Narodu" pod „Administrator". 3371

Bardzo piękne 2 dziełka św. Hieronima

jedno p. t.

O zachowaniu dziewictwa

Cena K 3·86, przesyłka 1 K. drugie 3422

O życiu pustelniczem, kapłańskiem i zakonnem

K 2·76, przesyłka 1 K są do nabycia w księgarni katolickiej **Dra Miłkowskiego w Krakowie.**

Słuchaczy i interesantów

prosimy o podanie zmienionych adresów Kursom Prawniczym „IUS", Kraków Rynek główny 22. 3409

LICYTACYA

w szpitalu końskim w Kobierzynie **odbędzie się dnia 13 i 16 listopada.** Sprzedanych zostanie **kilkadziesiąt koni i źrebiąt,** zaś na nierogaciznę (wieprze) **15 listopada.**

Każdym razem o godz. 9 rano.

3420 **Komenda szpitala.**

!!Taniej niż wszędzie!!

Serdaki damskie z rękawami (kożuszki), z popielatych baranków, wierzch skóra, nadzwyczaj efektowne. — Od 15 listopada będą na składzie serdaczki dziecinne. Od 1 grudnia będą na składzie damskie i męskie serdaki bez rękawów. Wyrób swojski. 3314

St. Wrońskiego Synowie Kraków, plac Szczepański 2.

„LEN" Stowarzyszenie zarejestr. z ograniczoną poręką

Kraków, ul. Szewska 12 3315

podaje do wiadomości, że tymczasowe pomieszczenia na skład lnu i konopi zostały już zapełnione, a budowa głównych hal magazynowych wskutek nadzwyczajnych trudności wojennych i epidemii hiszpanki uległa zwłoce.

Prosimy przeto o wstrzymanie wysyłki łodygi lnu i konopi do wiosny.

Budowa fabryki w toku, udziały dosięgły sumy **półtora miliona koron.** Wpłaty nowych udziałów i podwyższenia dotychczasowych przyjmuje się w dalszym ciągu.

Lokujmy kapitały w krajowych przedsiębiorstwach, byśmy obok niezależności politycznej osiągnęli także niezależność gospodarczą.

Adres: „LEN", Stow. zarej. z ogr. poręką Kraków, Szewska 12.

ŻEGLUGA POLSKA

Stow. z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie, Rynek 19

poszukuje

robotników lub robotnic do robót cementowych.

Zgłaszać się można codziennie

w pracowni w Ludwinowie, ul. Wilga 79 u p. Małuszyńskiego. 3753

OBRAZY SICHULSKIEGO

są do sprzedania. 3385

Wiadomość: Kraków, ul. Wiślna 8, II. p.

GALICYJSKI AKCYJNY

BANK KUPIECKI

Lwów, Halicka 19 (dom własny)

przyjmuje wkładki oszczędności z oprocentowaniem

$4^1/_4\%$ od sta

i wkładki na rachunek bieżący z oprocentowaniem

$3^3/_4\%$.

Bank wypłaca z wkładek oszczędności 2.000 kor. tygodniowo, zaś z rachunku bieżącego 20.000 kor. dziennie **bez wypowiedzenia.**

Podatek rentowy wraz z dodatkiem wojennym opłaca Bank z własnych funduszów. 3303

Ważne P. T. Rolnicy!

Z powodu trudności przewozowych oraz braku wagonów

najwyższy czas zamawiać obecnie

pod zasiewy wiosenne z braku innych nawozów, by takowe na czasie otrzymać. **KAJNIT, SOLE POTASOWE** wysokoprocentowe, **GIPS** nawozowy, bardzo skuteczny nawóz, nadający się pod wszystkie uprawy i do każdej gleby. — Dostarcza tylko całowagonowe posyłki każdego gatunku.

Materyały budowlane:

wapno, cement, gips murarski i sztukaterski, dachówka asbestowa „Asbit" itp. — Wszystko tylko w ładunkach całowagonowych, szybką dostawą, poleca firma:

JAN BODUCH

Hurtowna sprzedaż oraz skład nasion i nawozów sztucznych

Żywiec, Rynek 22 3050

obok kościoła farnego.

BRAK OPAŁU

nie zagraża przezornej gospodyni,

która używa w kuchni patentowanego szybkowaru

SIMPLEX

gotując bez nafty i bez spirytusu, węglem drzewnym, trzaskami, podpałkami lub okruchami węgla kamiennego **z zadziwiającą oszczędnością paliwa.**

Węgiel kamienny starczy przy użyciu „Simplexu" 10 do 20 krotnie dłużej.

„Simplex" do nabycia w sklepach żelaznych w Galicyi i Król. Polskiem.

Główny Skład: Kraków, Radziwiłłowska 23.

(Sprzedaje również znakomite patentowane podpałki). Cenniki i prospekty darmo. 3304

Zakład czyszczenia miasta

poszukuje

sił roboczych do wywozu popiołu i czyszczenia miasta.

Wynagrodzenie dzienne według umowy przy przyjęciu. Zgłaszać się należy do biura Zakładu przy ulicy Bonerowskiej 2 codziennie od godziny 9 do 1 w południe i od 4 do 7 po południu. 3359

Jednorazowa próba przekona każdego o jakości.

WINA MSZALNE

w najlepszych gatunkach, z własnej winnicy w Olaszliszka obok Tokaju 3302

poleca firma

H. Fritsch w Krakowie, Mały Rynek.

Za jakość i prawdziwość pochodzenia ręczy się.

Leśniczy

żonaty, bezdzietny, z ukończoną wyższą szkołą lasową, z kilkuletnią samoistną praktyką, poszukuje odpowiedniej posady w większym majątku leśnym. — Łaskawe zgłoszenia przyjmuje z grzeczności P. F. Skudnig Kraków, ul. Krowoderska 68. 336

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu" Sp. z ogr. odp. — Redaktor odpowiedzialny i naczelny Roman Woyczyński. — Drukarnia „Głosu Narodu" w Krakowie pod zarządem Romana Parka.